Lausunto Maa- ja metsätalousvaliokunnallelle HE 36/2026 vp 23.4.2026

Peruna-alan yhteistyöryhmä ry
Puheenjohtaja Markus Jussila
Asiamies Kati Pohjanmaa

Perunan rooli:

- Keskeinen osa ruokaturvaa
- Kotimainen ja varma saatavuus
- Tärkeä huoltovarmuudelle

🥔 Perunantuotannon jatkuvuus on strateginen kysymys

Peruna-alalle:

Tuo parannuksia

Vaikutukset osin rajallisia

Tavoitteet kannatettavia:

- markkinoiden toimivuus
- heikomman osapuolen asema

Sopimukset ja neuvotteluasema

Uudelleenneuvotteluvelvollisuus tärkeä
Kustannukset vaihtelevat nopeasti
Nykyisin riski viljelijällä

Haasteet:

- ei takaa parempia ehtoja
- pitkät sopimuskaudet

 Tarve: **vuosittaiset sopimukset peruna-alalle**

Epäreilut käytännöt ja tietovaatimukset

Epäreiluja käytäntöjä esiintyy:
yksipuoliset muutokset
hinnan jälkikäteinen paine

Esitys parantaa tilannetta

Tietovaatimusten rajaaminen tärkeää:

- suojaa viljelijää
- suojaa liikesalaisuuksia

Avain: **mitä on “kohtuuton**”?

Valvonta ja käytännön vaikutus

Viljelijän asema yksin heikko
Valvonta ratkaisevassa roolissa
 Valtuutetun toimivallan vahvistaminen hyvä

Vaikutukset riippuvat:

- valvonnan tehokkuudesta
- lain käytännön soveltamisesta

Yhteenvetona

 Laki:

Lisää suojaa

Vahvistaa neuvotteluasemaa

Mutta:

- ei ratkaise kannattavuusongelmia
- ei muuta markkinoiden valtasuhteita

 Tarvitaan lisää toimia peruna-alan kannattavuuden turvaamiseksi